

Handläggare
Sofia Ferrer
Telefon: 0850822368

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2021-02-25

Planerade förändringar inom området ung fritid

Förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Sammanfattning

Enheten Ung fritid inom avdelningen för social omsorg har i uppdrag att utveckla fritidsverksamheten i syfte att nå fler unga och erbjuda kontinuerlig och planerad verksamhet. Verksamheten ska vara engagerande, tillgänglig och anpassad efter dagens ungas behov och levnadsmönster. För att kunna göra detta krävs effektivt nyttjande av förvaltningens resurser och vissa omställningar och förändringar behöver göras. Verksamheternas geografiska placering behöver ses över. I detta tjänsteutlåtande presenterar förvaltningen hur verksamheten kommer att förändras och utvecklas under 2021.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för social omsorg. De fackliga organisationerna har informerats vid samverkansgrupp den 9 februari 2021 och rådet för funktionshinderfrågor tar upp ärendet den 17 februari.

Ärendet

Förvaltningens uppdrag, syfte och målsättning

Av Stockholms stads budget för 2021 framgår att ”Stadsdelsnämnderna ska tillgängliggöra öppna mötesplatser och fritidsverksamheter anpassade efter befolkningssammansättningen och dagens ungas behov och levnadsmönster, till exempel för att möta behoven hos nya yngre målgrupper. Det är prioriterat att nå de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet och erbjuda meningsfull fritid i både egen regi och i samarbete med civilsamhället. För detta krävs bland annat kontinuerlig och planerad verksamhet, dialog och samverkan med lokala ungdomsorganisationer, till exempel ungdomsråd, samt ett utvecklat jämställdhetsarbete och integrationsarbete. Aktiviteter ska utformas och vara inkluderande för alla och vara fysiskt tillgängliga för barn och unga med funktionsnedsättning. Det ska finnas trygga arenor och verksamheter och specifika målgrupper så som nyanlända och hbtq-personer.”

Stockholm stads undersökning 2020 om ungdomars levnadsvanor som besvaras av unga i grundskolans årskurs 9 och gymnasieskolans år 2 visar att 40% av pojkarna i Älvsjö och 31% inom tidigare Hägersten-Liljeholmen inte deltar i föreningslivet på fritiden. Av flickorna är det 31% respektive 24% som inte deltar i föreningslivet när de går i årskurs 9. I gymnasiet år 2 är det 43% av pojkarna i Älvsjö och 37% i Hägersten-Liljeholmen som inte deltar och av flickorna är det 55% respektive 45% som inte deltar.

På frågan om man brukar vara på fritidsgård eller träffpunkt svarar 20% av pojkarna i Älvsjö och 25% i Hägersten-Liljeholmen att de brukar vara där ofta eller ibland. Av flickorna är det 12% respektive 16% som brukar vara på fritidsgård eller träffpunkt ofta eller ibland. I gymnasiet år 2 svarar 13% av pojkarna i Älvsjö och 11% i Hägersten-Liljeholmen att de brukar vara där ofta eller ibland. Bland flickorna är det endast 6% respektive 9% som svarar att de brukar vara på fritidsgård eller träffpunkt ofta eller ibland.

Befolkningsprognosen visar att gruppen barn och unga 6 till 19 år förväntas öka från 18 186 år 2019 till 21 219 år 2029.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Avdelningen för social omsorg

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Växel 08-508 22 000
Fax 08-508 220 99
hagersten-alsvjo@stockholm.se
stockholm.se

Sammantaget visar befolkningsprognosen och Stockholms stads undersökning att gruppen barn och unga ökar och att en hög andel av stadsdelens unga står utanför organiserad verksamhet. Det är därför angeläget att fler barn och unga får tillgång till organiserade aktiviteter på fritiden.

Förvaltningens målsättning är att skapa mötesplatser som är attraktiva och tillgängliga i en stabil social kontext. Mötesplatserna ska locka fler ungdomar och erbjuda ordnade och socialt uppbyggande aktiviteter som genomförs i samnyttjade lokaler. Tidigare byggdes kvartersnära fritidsgårdar där unga träffades under oorganiserade former. I stadsdelsförvaltningsområdet behöver den öppna fritidsverksamheten som riktas till barn och unga utvecklas och bli mer flexibel för att kunna möta de behov som uppstår. Verksamheten behöver bli mer mobil och finnas geografiskt där behoven är störst. I dag rör sig unga självständigt på ett annat sätt än tidigare. Demografin har ändrats och många barn och unga bor nu i och omkring Liljeholmen. Till Liljeholmen är det goda kommunikationer från alla geografiska delar av Hägersten-Älvsjö.

Mötesplatser för unga och parklekar i dag

Mötesplatser för unga finns på fyra ställen i stadsdelsområdet och parklekar finns på fyra platser. I det barn- och ungdomstäta Liljeholmen saknas mötesplats och parklek.

I Aspudden finns Mötesplats Aspudden. Ung Fritids verksamhet är tidsmässigt begränsad till vardagar efter klockan 18:00 samt helger. Lokalens geografiska läge medför att den i låg grad nyttjas av andra än ungdomar som går i Aspuddens skola. Verksamheten baseras på en idé om bostadsnära kvartersgårdar som inte längre är aktuell.

I Gröndal finns ungdomscaféverksamheten i Sannadalsparken som i dag erbjuder verksamhet för unga mellan 12 och 17 år om totalt 14 timmar per vecka. Lokalen är förhållandevis liten och verksamhetens popularitet går i vågor. Under de perioder då många unga söker sig till verksamheten räcker inte lokalen till och ungdomar söker sig ut i parken. Det leder till störningar för de kringboende och klagomålen på verksamheten är förhållandevis många.

Mötesplats Fruängen är öppet sju dagar per vecka och erbjuder verksamhet för unga 12-17 år, samt unga med funktionsnedsättning 7-25 år. I dagsläget erbjuds fritidsverksamhet för unga med funktionsnedsättning 6 timmar per vecka och fritidsverksamhet för alla unga 14 timmar per vecka. Förvaltningen ser en potential för utökad verksamhet.

Ungdomens hus i Älvsjö erbjuder idag verksamhet 4 dagar per vecka och förvaltningen ser en potential för utökad verksamhet.

Parklekarna Lugnet i Västertorp och Vippan i Fruängen ligger geografiskt nära varandra. Parkleken Vippan saknar lämplig lokal för inomhusverksamhet.

I Aspudsparken finns parkleksverksamheten med inriktning mot djur. Verksamheten drivs på entreprenad av Djur och Kul AB.

Parkleken Kristallen i Solberga håller öppet fem dagar per vecka. Verksamheten drivs i egen regi.

Förvaltningens strategi

För att kunna leva upp till stadens intentioner för öppen fritidsverksamhet krävs att resurser i form av ekonomiska medel, lokaler och personal nyttjas med ökad effektivitet. Genom att minska antalet och samutnyttja lokaler minskas onödiga kostnader vilket frigör ekonomiska resurser. Prioriteringar är nödvändiga för att förvaltningen ska kunna utveckla moderna och flexibla verksamheter av hög kvalitet, så som Lilla Katrineberg 2 som presenteras nedan.

Mot bakgrund av detta har förvaltningen tagit fram en strategisk plan för utveckling av den öppna fritidsverksamheten.

Inom verksamheterna finns många deltidsanställda, ofta unga som arbetar extra i korta perioder under sin studietid. När tillfällig personal avslutar sina anställningar kan redan anställda fritidsledare erbjudas heltidstjänst. Vid nyrekrytering av fritidsledare kommer heltidstjänst framöver att vara norm. Det ökar förutsättningarna för samordning av en sammanhållen och stabil personalgrupp över tid. När fler arbetar heltid ökar förutsättningarna för att personalen kan kompetensutvecklas och att verksamheten kan hålla god och jämn kvalitet.

Lilla Katrineberg 2

Fastigheten Lilla Katrineberg 2 i Liljeholmen kommer att bli ett hus för ungdomar som erbjuder fritidsverksamhet, ungdomsmottagning, fältverksamhet och utrymme för personalen vid Trekantens parklek. Huset ska byggas om och rustas upp i samarbete med stadsbyggnadskontoret och Region Stockholm. Inflyttning är planerad till det första kvartalet 2022.

Fritidsverksamheten riktar sig till unga mellan 13 och 18 år. Riktad fritidsverksamhet ska bedrivas utifrån för målgruppen aktuella teman. Tillsammans med besökarna ska aktiviteter planeras och genomföras. Verksamheten ska vara väl genomtänkt så att den är

attraktiv, preventiv och flexibel. Deltagarna ska stärkas på väg mot vuxenlivet. Fritids- och kulturverksamheten ska ske i samverkan med föreningsliv och civilsamhället vilket ytterligare kommer att stärka de ungas förankring i samhället.

Ungdomsmottagning bedrivs i dag i Midsommarkransen. Lokalerna är inte tillgänglighetsanpassade och omfattande ombyggnationer krävs för att uppfylla dagens krav och det finns ett behov av att utöka verksamheten. Förvaltningens och regionens gemensamma planering är att ungdomsmottagningen flyttar till lilla Katrineberg 2 där deras verksamhet huvudsakligen kommer att bedrivas dagtid. Vid ungdomsmottagningen finns kuratorer, barnmorskor samt läkare. Verksamheten vänder sig till unga mellan 12 och 22 år. Det övergripande målet är att främja fysisk, psykisk, sexuell och reproduktiv hälsa samt ge information, kunskap, stöd och behandling. Verksamheten består huvudsakligen av bokade besök av enskilda ungdomar. Därutöver erbjuds drop in- och gruppverksamhet samt klassbesök från upptagningsområdets årskurs 8.

Fältverksamhet sker huvudsakligen på olika platser i stadsdelsområdet och fältassistenter kommer att ha sitt personalutrymme och utgå från Lilla Katrineberg 2. Där sker planering, dokumentation och verksamhetsutveckling. Gällande fältverksamhet utreds möjlighet till samarbete mellan Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsförvaltningar.

Till Lilla Katrineberg 2 i Liljeholmen är det goda kommunikationer från alla geografiska delar av Hägersten-Älvsjö. Unga rör sig självständigt på ett annat sätt än när fritidsgårdsverksamhet utformades utifrån en idé om kvartersnära gårdar.

Sammanställning av planerade förändringar

Verksamhet	Öppettider och inriktning i dag	Planerad förändring
Trekantsparken, Liljeholmen	Liljeholmen är ett barnrikt område som saknar tillgång till en närbelägen parklek.	I Trekantsparken skapas en bemannad parklek.
Liljeholmen	Saknar mötesplats i dag.	Verksamhet Lilla Katrineberg 2 utvecklas. Se egen rubrik.
Mötesplats Aspudden	Öppet måndag, onsdag, torsdag 18:00 -21:00 och varannan fredag 18:00-22:00. Fritidsverksamhet för unga med funktionsnedsättning tisdagar 18:00-21:00, varannan lördag 09:00-20:00 och söndag 10:00-15:00.	Verksamheten avvecklas. Personalresurserna flyttas till Liljeholmen. Under en övergångsperiod erbjuds verksamhet med fokus på hbtq och funktionsnedsättning i Gröndal.
Mötesplats Fruängen	Mötesplats Fruängen erbjuder verksamhet för unga från 12 till 17 år, samt unga med funktionsnedsättning från 7 till 25 år. Öppet måndag 18:00-21:00, tisdag-torsdag 15:00-21:00 samt varannan fredag 18:00-22:00.	Öppettiderna utökas och kommer att erbjuda verksamhet från klockan 15:00, istället för klockan 18:00, alla vardagar samt med öppethållande under helger.
Gröndal Ungdomscafé	Ungdomscaféet erbjuder verksamhet för unga mellan 12 och 17 år. Öppet tisdag, onsdag kl 15.30-21:00 och fredag jämna veckor 18:00-22:00.	Verksamheten avvecklas och personalresurserna flyttas till Liljeholmen.
Älvsjö Ungdomens hus	Ungdomens hus i Älvsjö erbjuder idag verksamhet för unga mellan 12 och 17 år-	Verksamheten utökas till att äga rum från klockan 15:00 alla vardagar

	Öppet måndag till torsdag klockan 16:00-21:00 samt fredagar 16:00-22:00	och med öppet-hållande även under veckoslut.
Parkleken Kristallen	Verksamhet bedrivs idag 5 dagar i veckan.	Verksamheten utökas till sju dagar per vecka. Utanför parklekens verksamhetstid finns möjlighet till fritidsaktiviteter för unga någon kväll per vecka.
Parklekarna Lugnet och Vippan	Lugnet har öppet måndag-fredag 9.30–17.00, söndagar jämna veckor 11.00–15.00 Vippan har öppet måndag–fredag 9.30–17.00 och ojämna veckor söndag 10.00–14.00.	Parklekarna planeras att återtas i egen regi när avtalen löper ut. Verksamheten utökas från 5,5 till 7 dagar per vecka. Vippans lokal avvecklas och båda verksamheterna delar Lugnets personalutrymme. Utanför parklekens verksamhetstid finns möjlighet till fritidsaktiviteter för unga någon kväll per vecka.
Aspuddsparken	I dag bedrivs parklek på entreprenad med inriktning mot djur.	I Aspuddsparken fortsätter parkleksverksamheten på entreprenad. Utanför parklekens verksamhetstid finns alltså möjlighet till fritidsaktiviteter för unga i liten skala i parklekshuset.

Bilagor

1. Kartbild Mötesplatser och parklekar idag.
2. Kartbild Planerade mötesplatser och parklekar.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger tjänsteutlåtandet till handlingarna.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör

Carina Cronwall
tf avdelningschef

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2021-02-08
Carina Cronwall, tf avdelningschef	2021-02-08